

EIROPAS PARLAMENTS

2004

2009

Sesijas dokuments

17.3.2009

B6-0150/2009

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

Pamatojoties uz jautājumiem B6-0020/2009 un B6-0019/2009, uz ko sniedz mutisku atbildi,

ievērojot Reglamenta 108. panta 5. punktu,

iesniedza

- *Daniel Caspary* un *Robert Sturdy* PPE-DE grupas vārdā
- *Jan Marinus Wiersma* un *Erika Mann* PSE grupas vārdā
- *Cristiana Muscardini*, *Eugenijus Maldeikis*, *Hanna Foltyn-Kubicka* un *Adam Bielan* UEN grupas vārdā
- *Ona Juknevičienė* ALDE grupas vārdā

par pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmēnistānu

Eiropas Parlamenta rezolūcija par pagaidu tirdzniecības nolīgumu ar Turkmenistānu

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Padomes un Komisijas lēmuma priekšlikumu (5144/1999),
 - ņemot vērā EK līguma 133. pantu un 300. panta 2. punkta pirmo daļu,
 - ņemot vērā EK līguma 300. panta 3. punkta pirmo daļu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C5-0338/1999),
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas atzinumu (A6-0085/2006),
 - ņemot vērā 2008. gada 20. februāra rezolūciju par ES stratēģiju attiecībā uz Vidusāziju (2007/2102(INI)),
 - ņemot vērā Reglamenta 108. panta 5. punktu,
- A. tā kā Eiropas Kopienas un Turkmenistānas attiecības pašlaik nosaka Eiropas Kopienas un PSRS 1989. gadā noslēgtais Nolīgums par tirdzniecību un tirdzniecisko un ekonomisko sadarbību; tā kā šajā nolīgumā nav iekļauta cilvēktiesību klauzula;
- B. tā kā Padomē pašlaik notiek Eiropas Kopienas, Eiropas Ogļu un tērauda kopienas un Eiropas Atomenerģijas kopienas, no vienas puses, un Turkmenistānas, no otras puses, 1998. gada 2. decembra Pagaidu nolīguma par tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem (COM(1998)0617 galīgā redakcija, 98/0304 (ACC)) apstiprināšana;
- C. tā kā Partnerības un sadarbības nolīgums (PSN) ar Turkmenistānu tika parafēts 1997. gada maijā un parakstīts 1998. gadā; tā kā kopš tā laika 11 dalībvalstis ir ratificējušas PSN — Francijai, Īrijai, Apvienotajai Karalistei un Grieķijai tas vēl jāratificē — un 12 jaunās dalībvalstis to ratificēs ar vienu protokolu; tā kā Turkmenistāna ratificēja PSN 2004. gadā;
- D. tā kā PSN, kad tas tiks pilnībā ratificēts, būs noslēgts uz sākotnējo 10 gadu periodu, pēc kā to atjaunos katru gadu, ja neviena no pusēm to neizbeigs; tā kā puses var paplašināt vai grozīt PSN vai izstrādāt to sīkāk, lai ņemtu vērā jaunākos notikumus;
- E. tā kā Turkmenistānai ir būtiska loma Vidusāzijas reģionā, tāpēc ir vēlams cieša sadarbība starp to un Eiropas Savienību;
- F. tā kā stāvoklis Turkmenistānā kopš prezidenta maiņas ir uzlabojies; tā kā režīms ir paudis gatavību veikt ievērojamas reformas; tā kā būtiskas pārmaiņas joprojām ir vajadzīgas vairākās būtiskās jomās, piemēram, attiecībā uz cilvēktiesībām, tiesiskumu, demokrātiju un personu brīvībām;
- G. tā kā ierosinātais Eiropas Kopienas un Turkmenistānas pagaidu tirdzniecības nolīgums

(PTN) paredz, ka demokrātijas un cilvēktiesību ievērošana ir sadarbības nosacījums;

- H. tā kā PTN tāpēc varētu veicināt Turkmenistānā iesāktās demokrātiskās reformas;
- I. tā kā PTN ir paredzēts mehānisms, kas katrai no pusēm ļauj nolīgumu izbeigt, paziņojot par to otrai pusei,
1. norāda, ka pēc Turkmenistānas prezidenta maiņas ir vērojama apņēmība veikt reformas būtiskās jomās; it īpaši atzinīgi vērtē Demokrātijas un cilvēktiesību valsts institūta izveidi; ņem vērā Konstitūcijas pārskatīšanas procesu, kura mērķis ir stiprināt demokrātiju, personu brīvības un tiesiskumu; turklāt norāda, ka vēlēšanu likums ir pārskatīts; atzinīgi vērtē Turkmenistānas pievienošanos tādām starptautiskām konvencijām kā Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Otrais fakultatīvais protokols un Konvencija par sieviešu politiskajām tiesībām; atzinīgi vērtē izglītības sistēmas reformas, kuru mērķis ir paaugstināt izglītības kvalitāti un studentu līdztiesību;
 2. aicina Turkmenistānas valdību ātri virzīties demokrātijas un tiesiskuma ievērošanas virzienā; it īpaši aicina ieviest atklātas un demokrātiskas vēlēšanas, ticības brīvību, izveidot patiesu pilsonisko sabiedrību, atbrīvot visus politieslodzītos un pārliecības dēļ ieslodzītos un atcelt ierobežojumus ceļošanai un neatkarīgu novērotāju piekļuvei;
 3. uzsver, ka Eiropas Savienībai vairāk jāveicina šādas pārmaiņas; uzsver, ka Turkmenistānas valdības darbība ir rūpīgi un regulāri jāpārbauda;
 4. prasa Padomei un Komisijai regulāri un pilnvērtīgi informēt Eiropas Parlamentu par cilvēktiesību situāciju Turkmenistānā;
 5. pauž nožēlu par to, ka vairākās jomās stāvoklis joprojām ir neapmierinošs, jo sevišķi cilvēktiesību un demokrātijas jomā; īpaši atgādina nepieciešamību bez nosacījumiem atbrīvot visus politieslodzītos; uzsver, ka ir svarīgi likvidēt visus šķēršļus brīvai ceļošanai un nodrošināt piekļuvi neatkarīgiem novērotājiem, tostarp Starptautiskajam Sarkanajam Krustam; prasa turpināt uzlabot pilsoniskās brīvības, tostarp attiecībā uz nevalstiskajām organizācijām (NVO); uzsver vajadzību īstenot reformas visos pārvaldes līmeņos un jomās;
 6. uzsver ekonomisko un tirdzniecības attiecību nozīmi Turkmenistānas sabiedrības atvērībai un demokrātijas, ekonomikas un sociālās situācijas uzlabošanai Turkmenistānas pilsoņiem;
 7. uzskata, ka PTN, kas nosaka arī ekonomisko attiecību noteikumus, ir iespējams solis virzienā uz stabilām un ilgtspējīgām ES un Turkmenistānas attiecībām un potenciāls līdzeklis Turkmenistānas reformu procesa stiprināšanai;
 8. uzsver, ka PTN Turkmenistānai netiek piešķirts bez nosacījumiem; tāpēc pieprasa stingri uzraudzīt un regulāri izskatīt pārmaiņas galvenajās jomās Turkmenistānā un attiecīgā gadījumā apturēt nolīguma darbību, ja ir pierādījumi par nosacījumu neizpildīšanu; vēlas regulāri saņemt informāciju par Komisijas un Padomes īstenoto uzraudzību;
 9. aicina Padomi un Komisiju iekļaut PSN skaidru apturēšanas klauzulu saistībā ar

cilvēktiesībām; uzsver, ka ir jāievēro ANO Vispārējā cilvēktiesību deklarācija; aicina Padomi attiecīgi rīkoties, ja Eiropas Parlaments pieprasīs apturēt šo nolīgumu;

10. aicina Padomi un Komisiju iekļaut PSN arī pārskatīšanas klauzulu; aicina PSN pārskatīšanas gadījumā apspriesties ar Eiropas Parlamentu;
11. norāda, ka, lai PSN stātos spēkā, ir jāsaņem Eiropas Parlamenta piekrišana; lai gan Eiropas Parlamenta piekrišana diemžēl nav nepieciešama attiecībā uz PTN, tomēr prasa šajā rezolūcijā minētos jautājumus pilnībā ņemt vērā, citādi var būt apdraudēta Eiropas Parlamenta piekrišana attiecībā uz PSN; tāpēc uzskata, ka Eiropas Parlamenta atzinums par PTN pamatosies uz atbildēm, ko Padome un Komisija sniegs savos paziņojumos;
12. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Turkmenistānas valdībai un parlamentam.